



Tilburg, 31 augustus 2007

Initiatiefvoorstel bedrijfsdoorlichting

Inleiding

Naar de mening van de SP fractie lopen er een aantal zaken op het stadhuis niet zoals de bedoeling kan zijn. Verschillende projecten die het college met de raad heeft afgesproken lopen grote vertraging op, worden niet uitgevoerd of op een manier die niet de bedoeling was. Sommige projecten lijken na politieke goedkeuring in het apparaat alsnog te sneuvelen. Sommige ambtenaren kunnen met hun werk niet vooruit omdat anderen 'de zaak ophouden'. Soms is er sprake van gebrek aan kennis en vaardigheden, maar wordt dat niet opgelost. Dit initiatiefvoorstel vraagt om een integrale bedrijfsdoorlichting van het apparaat, om zo te komen tot een duidelijk beeld van wat er niet goed gaat en tot eventuele oplossingen daarvoor.

Aanleiding

De 'vooroordelen' over de trage molens van de overheid zijn niet louter vooroordelen. Soms moeten zaken lang duren uit zorgvuldigheidsoverwegingen, maar onze indruk is dat er vaak ook andere oorzaken zijn.

Dossiers worden over tien bureaus heen en weer geschoven zonder dat duidelijk is wie er eindverantwoordelijkheid voor draagt, of zonder dat iemand daar op wordt aangesproken. Sommige medewerkers in het apparaat hebben zo hun eigen visie op wat wel en niet kan of moet, en laten zich niet genoeg gelegen liggen aan politieke besluitvorming. Wij hebben stellig de indruk dat het wethouders niet altijd lukt het apparaat mee te krijgen in een bepaalde manier van denken of werken of zelfs het uitvoeren van vastgesteld beleid.

Als de raad het college aanspreekt op vertragingen, miscommunicatie of ronduit mislukkingen, krijgt zij zelden een duidelijk beeld van wat er 'achter de schermen' fout is gegaan.

Soms ontstaat ook de indruk dat wethouders door het apparaat met een kluitje in het riet worden gestuurd. Projecten die dan veel draagvlak hebben in zowel de raad als het college sterven op die manier alsnog in schoonheid.

Deze indrukken zijn niet nieuw. En niet voor niets vinden er met enige regelmaat grote en kleine reorganisaties plaats. Toch rust er nog altijd een taboe op het bespreekbaar maken van onwilligheid of incompetenties binnen het gemeentelijk apparaat of de structuur waarin het moet functioneren. Het college heeft in openbare debatten (wellicht terecht) de neiging het apparaat altijd in verdediging te nemen, en raadsleden kunnen geen personeelszaken aankaarten. De raad stelt de kaders en controleert het college. Zij kan het college dan ook aanspreken op fouten en mislukkingen, ook als deze niet direct te wijten zijn aan de opstelling of het commitment van een wethouder. Tegelijkertijd lijken wethouders maar moeilijk in staat om het apparaat rechtstreeks aan te sturen om fouten (waar zij wel



op aangesproken worden) te voorkomen of op te lossen. Er lijkt een knip te liggen tussen politiek, bestuur en apparaat.

Dat is niet een probleem voor enkel en alleen het college. Ook de raad ziet dat op deze manier de kaders die zij stelt niet altijd worden aangehouden of dat projecten die zij aanneemt niet altijd (goed) worden uitgevoerd, wat een belemmering van het democratisch proces is. In haar controlerende taak wordt de raad gehinderd door het onvermogen precies te bepalen waar de fouten gemaakt worden. Zo staat er vaak prima beleid op papier maar blijkt de werkelijkheid nogal eens tegen te vallen.

Dit alles laat zich illustreren door voorbeelden die ieder raadslid inmiddels wel heeft. In de 'wandelingen' zijn zowel ambtenaren als raadsleden en wethouders hierover stukken openhartiger dan in het openbaar. En elke casus heeft natuurlijk zo z'n nuances en overal valt altijd wel iets op af te dingen. Een opsomming lijkt ons dan ook niet zo zinvol. Toch moet er iets gebeuren.

Voorstel

Het ad hoc oplossen van geïsoleerde problemen is niet structureel. Evenmin is het zinvol wethouders te blijven aanspreken op zaken waar zij zelf te weinig vat op hebben. Politiek is dat correct en terecht, maar voor de werkelijkheid buiten het stadhuis blijft het vaak zonder betekenis. Om een beeld te krijgen van zowel de knip tussen politiek/bestuur en apparaat als structurele (of misschien personele) hobbels binnen het apparaat, waar en hoe dat leidt tot een andere (of ontbrekende) uitvoering van beleid dan is vastgesteld en bedoeld, en mogelijke oplossingen daarvoor, stellen wij voor om een externe partij het 'stadhuis' als bedrijf te laten doorlichten. Wij kiezen daarbij voor een bureau dat geen betrokkenheid heeft bij Tilburg, sterker nog, dat haar expertise niet heeft in het openbaar bestuur maar in het bedrijfsleven. Niet omdat wij vinden dat het openbaar bestuur een op een vergelijkbaar is met het bedrijfsleven, maar omdat klant- en resultaatsgerichtheid en duidelijkheid in waar welke verantwoordelijkheden liggen en aangesproken moeten worden in het bedrijfsleven vaak veel scherper zijn, en omdat ingebakken referenties over 'hoe het nou eenmaal gaat binnen de lokale overheid' vermeden moeten worden. Een frisse kijk op hoe de 'BV Tilburg' is georganiseerd.

Besluit

De raad draagt het college op een offerteaanvraag op te stellen voor een brede bedrijfsdoorlichting in de geest van dit voorstel en deze op korte termijn voor te leggen aan de raad.

SP fractie